

Nemzetpolitikai összefoglaló

2014. 51. hét

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

SZKT: valóban kilép a kormányból az RMDSZ

Élénk vita után, de csaknem egyhangú szavazással döntött szombaton Marosvásárhelyen a kormányból való kilépésről az RMDSZ kisparlamentjének tekintett Szövetségi Képviselők Tanácsa (SZKT). A szövetség 113 jelen lévő képviselője közül csupán hárman szavaztak a kormányból való kilépés ellen, és heten tartózkodtak a szavazásnál. Politikai helyzetértékelésében Kelemen Hunor RMDSZ-elnök a kilépés mellett érvelt. Úgy vélte, a szövetségnek húnek kell maradnia azokhoz az alapértékekhez, amelyeket 25 éve képvisel, de „újra kell terveznie” a politikáját. Elmondta, a választás után készített közvélemény-kutatás azt jelezte, drámaian csökkent azoknak az erdélyi magyaroknak a száma, akik értelmét látták a kormányzás folytatásának. Kelemen Hunor szerint a szövetségnek most az a feladata, hogy megerősítse azoknak a hitét, akik kitartottak a szövetség mellett, és visszaadja azoknak a hitét, akik elpártoltak a szövetségtől. „A választóinknak a szövetségest, a megbízható partnert kell látniuk bennünk” – jelentette ki az RMDSZ elnöke. Kelemen Hunor úgy vélte, a szövetségnek az áprilisban tartandó kongresszusáig kell megtalálnia a jó válaszokat az új kihívásokra. Azt is elmondta, a szövetségnek a hosszú távú célok felé kell fordítania politikáját. Ezek sorában az oktatás, az egészségügy, a közúti és vasúti infrastruktúra fejlesztését, a vidékfejlesztést a többség és a kisebbség viszonyának a hosszú távú rendezését említette.

A vita során Frunda György, Victor Ponta miniszterelnök tanácsadója érvelt a kilépés ellen, Verestóy Attila szenátor és Borbély László, a szövetség politikai alelnöke pedig azt hangsúlyozta felszólalásában, hogy lehetőséget kell teremteni a kormányhivatalokban nem politikai tisztségeket betöltő magyar szakembereknek munkájuk folytatására. Frunda György, az RMDSZ korábbi államelnökjelöltje úgy értékelte, nem a kormányban való részvételen múlt, hogy az RMDSZ elnökjelöltje minden korábbinál kevesebb szavazatot kapott a választáson. „Ha a kormányban maradunk, többet tudunk használni a közösségünknek, pénzt tudunk hozni az önkormányzatoknak, befolyásolni tudjuk a kormányzati döntéseket” – érvelt a politikus. Azt is kifogásolta, hogy az RMDSZ nem az ellenzékbe, hanem a „senki földjére” készül lépni. Verestóy Attila szenátor – megállapítva, hogy a kilépés kérdése eldőlt – úgy vélte, ez „koraszülés volt”. A politikus szorgalmazta, hogy tovább végezzenek a munkát a különböző kormányhivatalokban az RMDSZ bizalmából oda került szakemberek. Szerinte ugyanis a történet vége csakis az lehet, hogy a szövetség visszakerül a kormányba. Borbély László alelnök szerint az RMDSZ döntése miatt mintegy 110 Bukarestben dolgozó magyar szakembernek kell újraterveznie az életét. Szerinte a kérdés most az, hogy közülük hányan maradhatnak a helyükön. Antal Árpád, Sepsiszentgyörgy polgármestere úgy vélekedett, hogy nem a kormányból való kilépés volt „koraszülés”, hanem a belépéskor „kellett volna védekezni”. A Szociáldemokrata Párttal (PSD) való együtt kormányzás ugyanis beszűkítette az RMDSZ mozgásterét. A polgármester azt javasolta, hogy az RMDSZ megelőlegezett bizalommal viszonyuljon Klaus Johannis megválasztott elnökhöz. A szavazás utáni rögtönzött sajtótájékoztatóján Kelemen Hunor az MTI kérdésére elmondta, a szövetség ellenzékbe vonul, de lehetnek

olyan törvénytervezetek, amelyeket az ellenzék is megszavaz. Hozzátette, hogy a költségvetés tervezetét még nem ismerik, nem tudják, hogy támogathatják-e a parlamentben. Elmondta, hogy az Etnikumközi Hivatal élén az oktatási minisztériumban akkor is tisztségekben maradt egy magyar államtitkár, amikor a szövetség ellenzékben volt. Hozzátette, a miniszterelnök döntése, hogy megmaradhatnak-e ezeken a tisztségeken a magyar szakemberek. Az SZKT eldöntötte, hogy 2015. április 17-18-án, Kolozsváron tartja a tisztújító kongresszusát. Végül tiltakozó határozatot fogadott el a Székely Mikó Kollégium visszaállamosításáról hozott bírósági ítélet miatt.

Dagad a himnuszbotrány

Megismétlődhetnek az 1990-es marosvásárhelyi etnikai zavargások a Székelyföldön, ha Marius Popică Kovászna megyei prefektus folytatja magyarelles megnyilvánulásait – jelentette ki Antal Árpád, Sepsiszentgyörgy polgármestere az RMDSZ Szövetségi Képviselők Tanácsának (SZKT) marosvásárhelyi ülésén. A székelyföldi politikus Frunda Györgynek – a kormányfő tanácsadójának, aki a kilépés ellen érvelt – azt mondta: „kérje meg a főnökét, a miniszterelnökét, utasítsa a helytartóját, hogy ne provokálja az erdélyi magyarokat”. Szerinte az erdélyi magyarok csak minimális tiszteletet kérnek. „Ha Victor Ponta kormányfő nem fogja vissza a székelyföldi prefektusokat, a Székelyföldön megismétlődhet mindaz, ami Marosvásárhelyen történt 1990-ben” – fogalmazott. Az SZKT-t követő sajtótájékoztatón egyébként Kelemen Hunor a téma kapcsán megjegyezte: a Kovászna megyei prefektusnak a magyar himnusz elleni fellépése kétségessé tette, hogy megszavazzák-e a kormány új felállítását. Elmondta, jelezte a miniszterelnöknek a kérdéssel kapcsolatos elégedetlenségét. „Ez egy olyan súlyos kérdés, amire a következő napokban a kormánynak valamiféle választ kell adnia. Csak ezt követően tudunk beszélni arról a frakciókban, hogy miként járunk el a kormány beiktatásakor” – jelentette ki az RMDSZ elnöke.

Ezt megelőzően hivatalában kereste fel pénteken Marius Popică Kovászna megyei prefektust Zsigmond Barna Pál, Magyarország csíkszeredai főkonzulja, és tiltakozását fejezte ki amiatt, hogy a bukaresti kormány megbízottja a magyar himnusz elénekléséért megbírságolta a június 4-én Trianon-megemlékezést tartó Magyar Polgári Pártot (MPP). „A magyar zászló és a magyar himnusz nemzeti jelkép, számunkra szent, akárcsak a románok számára a saját nemzeti szimbólumaik. Éppen ezért elfogadhatatlan, hogy korlátozzák a magyar emberek nemzeti identitásának ilyen formában történő kifejezését” – idézte a diplomatát a konzulátusi közlemény. Zsigmond Barna Pál hozzátette, ez az intézkedés ellentétes az Európai Unió alapértékeivel, és alapvető emberi jogokat sért. Popică a Maszol portálnak adott interjúban kijelentette: azért bírságolt, mert az MPP trianoni rendezvényén nem hangzott el a román himnusz is a magyar mellett, hozzátéve: „világossá szeretném tenni: nem a himnusz eléneklését büntettem, hanem a törvénszegést”.

Magyar és amerikai védelmet kér Markó Attila

Magyarország és az Egyesült Államok kormányainak védelmét kérte Markó Attila, az RMDSZ parlamenti képviselője, akit Romániában felfüggesztett börtönbüntetésre ítélték a sepsiszentgyörgyi Székely Mikó Kollégium visszaszolgáltatása miatt. Markó Attila úgy véli, mind a Mikó-per, mind az ellene indított újabb büntető eljárás igazságtalan, politikai indíttatású és koncepciós jellegű, amelyek alapvető emberi és közösségi jogokat sértenek. A román parlament december 3-án hagyta jóvá az ügyészeknek Markó Attila őrizetbe vételére vonatkozó kérelmét. Másnap a vádhatóság beidézte a képviselőt, aki nem jelent meg. Ügyvédje közölte, hogy Magyarországra utazott a Kárpát-medencei Magyar Képviselők Fórumára. A politikus kifejtette, hogy birtokába került az ellene indított újabb vizsgálat aktája: ez alátámasztja, hogy 2011. március 15-én nem volt jelen a kárpótlási bizottság ülésén, amelyen a testület tagjai a vitatott kárpótlásról döntöttek. A politikus úgy véli, hogy ebben a pillanatban Romániában a jogállam és a jogbiztonság veszélyben van, amire – a védelem kérése mellett – felhívta Magyarországot és az Egyesült Államok kormányának, valamint diplomatáinak figyelmét. Szándékában áll ugyanezt tenni az európai és egyéb nemzetközi szervezetek irányába is. „Követelem, hogy ennek az ügynek a nyomozásából azonnali hatállyal vonjanak ki, minden ellenem felhozott vádat ejtsenek, valamint vonják vissza az ellenem foganatosított biztonsági intézkedéseket” – írta Markó Attila.

Kettős állampolgárság: Az MKP szerint a Beneš-dekrétumokat idézi a belügyminiszter terve

A belügyminisztérium jövőre megkezdi az elvett szlovák állampolgárság visszaszolgáltatását azon személyeknek, akik azt az állandó lakhely alapján felvett külföldi állampolgárság miatt veszítették el. Mivel az állampolgársági törvény még mindig nem módosult, tekintve, hogy a minisztérium még elő sem terjesztette azt, az állampolgárság visszaszolgáltatása kivétel alapján, belügyminiszteri rendeletben történő szabályozás alapján történik majd. 2010-ben, az első Fico-kormány idején a szlovák állampolgársági törvény módosítására azért került sor, mert a szlovákok megítélése szerint a magyar kedvezményes honosítás ellentétes volt a nemzetközi joggal, mert a magyar állampolgárság Magyarországhoz fűződő „élő kapcsolat”, vagyis magyarországi állandó lakhely nélkül is megszerezhetővé vált. Az MKP szerint ez már önmagában is abszurd érvelés volt, de a most tervezett rendelet még jobban elrugaszkodik majd a józan észről. A 2015. január 1-jétől hatályba léptetni tervezett belügyminisztériumi rendelet alapján a szlovák állampolgárság a rendes – törvényi – szabályok megkerülésével visszaszerezhető válik, feltéve, hogy a kérelmező igazolja egy idegen államhoz fűződő „élő kapcsolatát”. A Magyar Közösség Pártja szerint a belügyminisztérium új rendelete szélsőséges

cinizmusával a Beneš-dekrétumokat idézi. E szerint Szlovákiának nem érdeke, hogy szlovák állampolgárok maradjanak az országban született, élő, dolgozó, adót fizető polgárai, ha azok magyarok. Az állampolgársági törvény hatályba lépése óta 963 polgár vesztette el szlovák állampolgárságát, közülük legtöbben, 351-en a cseh állampolgárság felvétele miatt. A magyar állampolgárság megszerzése miatt 58 felvidéki magyart fosztottak meg állampolgárságától a szlovák hatóságok.

Új elnököt választott az UMDSZ

Zubánics Lászlót választotta elnökévé az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség (UMDSZ) szombaton Beregszászon. A tisztújításra azt követően került sor, hogy Gajdos István idén júniusban lemondott elnöki tisztségéről. Gajdos júniusban arra hivatkozta jelentette be lemondását, hogy a magyar kormány részéről olyan jelzéseket kapott, amelyek szerint az ő személye képezi a lehetséges együttműködés akadályát az UMDSZ és a KMKSZ között. A tisztújító kongresszuson elmondott beszédében Gajdos István szorgalmazta a kárpátaljai magyar szervezeteknek a jövőre esedékes ukrán helyhatósági választásokon történő együttműködését. A tisztújító közgyűlés levélben köszöntötte Potápi Árpád János, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára. Az államtitkár levelében a nemzeti egység fontosságát, a nemzeti közösségek összetartozását, egymás iránti kölcsönös felelősségviseletét hangsúlyozta. Az egység megteremtéséhez nem elegendő az egyik fél jóakarata, a másik fél együttműködési szándékára is szükség van – írta. A levél szerint ez különösen fontos a súlyos politikai és gazdasági válsággal küzdő Ukrajnához tartozó Kárpátalján. Ebben a helyzetben nem megengedett az öncélú és egyes vezetők politikai karrierjét segítő tevékenység, amely egy egész közösséget veszélybe sodorhat – így az írás, amely szerint ebben a válsághelyzetben felelősségteljesen kell eljárnia, válaszokat adva az új kihívásokra a távlatosabb és biztonságosabb jövő kialakítása érdekében. Potápi kiemelte: a magyar kormánynak megbízható partnerekre van szüksége, akik következetesen képviselik a magyar közösség érdekeit, olyan közösségi vezetőkre, akik személyes tevékenységükkel hozzájárulnak az egység megteremtéséhez, amit az elmúlt négy év is bizonyított.

Továbbképzéssel zárult a Felsősök éve program Horvátországban

A „2014 a külföldi magyar felsősök éve” program horvátországi záróeseményeként magyarul tanító pedagógusok számára szervezett szakmai továbbképzést a Horvátországi Magyar Pedagógusok Fóruma eszéki székhelyén december 6-án. Az eseményen részt vett Wetzl Tamás, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkára is, aki

átadta a magyar nyelvű oktatás megerősítését szolgáló program módszertani csomagjait. Wetzsel Tamás köszöntőjében a szülőföldön való magyar nyelvű oktatás fontosságát hangsúlyozta, rámutatva annak megtartó erejére. Köszönetét fejezte ki a horvátországi magyar pedagógusoknak, akik munkájukkal hozzájárulnak a magyar nyelv megtartásához. A magyar kormány stratégiai partnereként tevékenykedő Horvátországi Magyar Pedagógusok Fóruma színvonalas munkáját és fáradozásait is megköszönte. Beszélt arról is, hogy a „2014 a külföldi magyar felsősök éve” program, amely a 2012-ben indított „Óvodások éve”, illetve a tavaly megvalósított „Kisiskolások éve” program folytatása, hivatalosan decemberben ér véget, de jövőre folytatódik, akkor a szakoktatás áll majd a középpontjában.

